

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA
Sentraladministrasjonen
Guovddášhálldahus

Vår dato: 25.02.2015

Vår ref: 201300098-25

Arkivkode: ---

Deres ref: 14/3982-30/Hval Julie
Návik

Gradering:

Saksbehandler: Christer
Michaelsen
Telefon: +4778963163
Christer.Michaelsen@ffk.no

Det kongelige kommunal- og
moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse fra Finnmark fylkeskommune - Forenkling av utmarksforvaltningen

Jeg viser til høringsbrev fra klima- og miljødepartementet datert 14.12.2014. En faggruppe nedsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) i samarbeid med Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD), har avgitt sin rapport med forslag til tiltak for å forenkle utmarksforvaltningen. Gruppens mandat ble utarbeidet i samarbeid mellom de tre departementene.

Klima- og miljødepartementet (KLD) med Miljødirektoratet (MDir) er øverste fagmyndighet innenfor utmarksforvaltningen i Norge. De har blant annet det øverste ansvar for forvaltning av vilt, innlandsfisk, verneområder og motorferdsel i utmark. Dette innbefatter utarbeidelse av nasjonale forskrifter, instruksjer, rapporter samt klagebehandling. Den regionale utmarksforvaltningen består i fremste rekke av kommuner, fylkeskommuner og fylkesmennene. Fylkeskommunen har i dag ansvaret for den regionale forvaltningen av høstbare arter av vilt og innlandsfisk. I tillegg har fylkeskommunen ansvar for å forvalte tilskuddsordninger til friluftsliv og friluftsområder. En del av dette arbeidet er å drive veiledning av kommuner og brukere av utmark, og å fungere som koordinator i saker der det er behov for dette.

Forvaltning av rovilt, samt truede og fremmede arter av vilt og fisk er underlagt fylkesmennene. De er også ansvarlig for forvaltningen av verneområder og er klageinstans for vedtak fattet i kommunene, samt at de utfører legalitetskontroller. Kommunene har i henhold til dagens regelverk en rekke oppgaver knyttet til utmarksforvaltningen i forhold til vilt, innlandsfisk og planarbeid. Grunneiere utgjør i tillegg til de regionale forvaltningsorganer en viktig aktør innenfor utmarksforvaltningen.

Faggruppen fastslår i rapporten at utmarksforvaltningen pr. i dag i stor grad er sektorstyrt, ressurskrevende og lite helhetlig, og for brukerne fremstår den som kompleks og utilgjengelig. Dette innebærer blant annet at det er uklar fordeling av ansvar og myndighet mellom sektorer og beslutningsnivåer, og at den rettslige reguleringen av utmarka er fragmentert. Fylkesordføreren slutter seg til rapportens konklusjon om at utmarksforvaltningen fremstår som kompleks og dermed utilgjengelig for brukerne. Den tilsynelatende fragmenteringen av forvaltningsansvar som er gjort mellom ulike aktører innen forvaltningen fremstår som en av hovedutfordringene. Dette gjelder spesielt det regionale nivå der forvaltningsansvaret er delt mellom fylkesmennene og fylkeskommunene. Fylkesordføreren mener at relaterte oppgaver i utgangspunktet bør legges til samme forvaltningsorgan. Dette vil bidra til at man kan bygge opp større kompetanse, samt at det blir forutsigbart for brukerne. Det vil i de fleste sammenhenger

Postadresse
Fylkeshuset
9815 VADSØ
postmottak@ffk.no

Besøksadresse
Henry Karlsens plass 1
9800 VADSØ
www.ffc.no

Telefon +47 78 96 30 00
Telefaks +47 78 96 30 01

Org.nr 964 994 218
Bankkonto 4930.09.12051

være naturlig at kommunene er kontaktpunkt for brukerne. Imidlertid er det av avgjørende betydning at det forvaltningsorgan som får ansvaret for gitte forvaltningsoppgaver, har tilstrekkelige ressurser til å løse de tildelte oppgaver på en tilfredsstillende måte. For mange kommuner i Finnmark kan det tenkes at det vil bli utfordringer knyttet til ressurser og fagkompetanse dersom de tildeles flere forvaltningsoppgaver knyttet til utmarksforvaltningen. Naturinteresser med regional og nasjonal verdi bør forvaltes av regionale myndigheter for å best kunne oppnå de målsetninger som er satt. Dette kan for eksempel gjelde forvaltningen av verneområder. Fylkesordføreren mener høstbare vilt- og fiskeressurser i første rekke bør forvaltes av kommunen og kun unntaksvis av høyere nivåer i forvaltningen. Distanse i forvaltningen er viktig, og da spesielt på områder som berører viktige naturverdier. Det er avgjørende at forvaltningen som utøves er faglig forsvarlig. Dette kan være en utfordring i små kommuner. Det er viktig at det gjøres tydelige skiller i saksbehandlingen mellom naturfaglige hensyn og andre interesser. Dette gjelder spesielt i de forvaltningsorganer som også har en politisk funksjon. På samme tid ser fylkesordføreren at det kan være utfordrende og få til en demokratisk og lokalt tilpasset forvaltning av utmark på de områder som forvaltes av de regionale og nasjonale forvaltningsorganene.

Kunnskapsbasert forvaltning krever god og oppdatert kunnskap om naturen. Fylkesordføreren mener det bør utføres kartlegginger og undersøkelser kontinuerlig for at man skal kunne drive en god forvaltning av naturressursene. I tilknytning til planarbeid er det mange ganger naturlig å gjøre undersøkelser og kunnskapsinnhenting. Imidlertid må det fra nasjonalt nivå avsettes og fordeles tilstrekkelige økonomiske ressurser til at dette kan skje.

Målsetninger formulert i planer (kommuneplaner, forvaltningsplaner, bestandsplaner, driftsplaner etc.) er gode verktøy for forvaltningen både på lokalt nivå og høyere nivåer. Det er pr. i dag krav innenfor mange områder av utmarksforvaltningen til slike planer. Dette bør videreføres og følges opp av nasjonale og regionale myndigheter, da det bidrar til forutsigbarhet og langsiktighet i forvaltningen.

Konklusjon

1. Fylkesordføreren mener at relaterte oppgaver bør legges til samme forvaltningsorgan.
2. Kommunene er et naturlig kontaktpunkt for brukerne av utmarka og bør være førstelinjemottaker av henvendelser i de fleste saker. Det må også være klare linjer videre oppover i forvaltningen. De regionale og nasjonale nivåene må ha tilstrekkelig kompetanse og kapasitet til å drive en aktiv veiledning av kommunene der det er behov.
3. Det er avgjørende at de som får forvaltningsansvar har tilstrekkelig kompetanse, kapasitet og ressurser til å utføre en forsvarlig forvaltning.
4. Forvaltningsområder som berører naturverdier av regional og nasjonal betydning bør legges til regionalt eller nasjonalt forvaltningsnivå.
5. Det bør stimuleres til kartlegginger og kunnskapsinnhenting om utmarksressurser fra nasjonalt nivå.
6. Det må stilles krav om og stimuleres til utarbeiding av planer og forvaltningsmål for å ivareta naturressurser på lang sikt og skape forutsigbarhet i forvaltningen.

Vadsø den 25. februar 2015

Runar Sjøstad
fylkesordfører